

„LIETUVA“
Nedėlinis laikraštis
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata ant metų:
Amerikojų \$2.00
Užsieniečių \$3.00
„Lietuva“ spaudžia: Knappa, Konstitucijos ir kitas drąsias lietuviškas, lenkiškas ir anglų kalba.
Užsienietis „Lietuvą“ reikia draugai ir pramonėms priklausi. Priešaisdami pildus adresą kito laipsnį.
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

The Lithuanian Weekly
„LIETUVA“
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed to:
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 42

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 19 Spalių (October) 1900 m.

Metas VIII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos zinijs.

Sziaurini Amerika.

Kandidatai abiejų konkurso jancijų partijų wašinėja po visus Amerikos kraštus ir laiko agitatoriskas kalbas. Dabartinis prezidentas McKinley pastatytas ir ant tolesnio laiko kandidatų ant prezidento nuo republikonizkos partijos, bet jam, kaip užimančiam augesniausią urdę, ne pritinka agituoti, tai už jį atlieka kandidatas ant wice prezidento Roosevelt. Keliose wietose wienok szitam kandidatui minios parodė aiskų neprilankumą. Neprilankios demonstracijos buwo szetuose Colorado, Illinois, Indijanoj. Žinoma, negalima tikrai pasakyti, ar tas demonstracija rengia prieszinga partija, ar tep žmonės neprilankus kandidatus. Demokratizkos partijos ant prezidento kandidatas Bryan patis wašinėja ir laiko kalbas, patitaiko jam ant dienos laikyti po 18 ir daugiau kalbų. Nežiuriut wienok ant to, dar szigdien nieks ne gali įspėti, katros partijos kandidatai pereis per rinkimus lapkričio mėnesį.

Amerikonizką kariauna isz Chinų wėl gabena ant Filipinų salų, kur ji reikalingesnė ant suwaldymo filipiniečių negu Chinuose, kur ir be amerikonių kiti aliklis tą patį, ką ir su amerikonių butų atliek. Prie tarybų amerikonių galės paduoti savo reikalawimus. Karė ant Filipinų traukiasi sawo keliu. Ant galo amerikonių pasisekė surasti wietų, kurbuwo paslėpti i nelaiswę paimti ant salos Marindique 50 amerikonių kareiwų. Juos iszliuosawo isz nelaiswės.

Admirolas Dewey ir amerikoniškas konsulus Hongkonge Wildman, ant kurių padėdijimui filipiniečiai remiasi, reikalaudami wisizko pasitraukimo amerikonių, užsigina, kad nė jokio padėdijimo filipiniečių pasiuntiniams priesz karę su Iszpanija ne dawė. Katros pusės todėl yra teisybė, turbūt, iszėjus pačių besitariančių, nieks daugiaus nežino. Pereitę sanwaite ant Filipinų atsitiko keli susirėmimai; juose filipiniečiai likosi nuwyti, bet wisgi keli amerikoniški kareiwai likos užmuszti arba paszauti. Kas swarbiausia, kad filipiniečiai dryso užpulti ant amerikonių aplinkinės Manilles, kur yra centras amerikoniškos waldžios ir pajiegų.

Ant Kubos, teipogi ant Portorico, kyla wis labiaus nekeitimas amerikonių. Miestė Matanzas užgimė smarkus susimuszimas tep amerikoniškie kareiwų ir kubiečių. Kareiwai žada atkresztyti kubiečius. Jeigu kareiwai ne suwaldys oficerai, užgims kraujo praliejimai ir nesikentimas dar labiaus pakils.

Karė Chinuose.

Chinuose galo pasikėlimo ne matyt. Kas už nuotrotas swetimtauczių yra kalcausias, tikrai nieks ne žno. Wieni kaltina ciecorių ir ciecorienę. Turbut tas kaltinimas ne bus wisai be pamato, europiečių skerdynės, turbūt, dalywawo pamėmusi waldžios waldžias ciecorienę, kadangi ji, nors ję swetimi ambasadoriai kalbina grįžti i Pekiną, ir žadėjo duoti atsakanczių sargybą, atsisakė sugrįžti i seną sostapilę. Paskui paleido paskalę, buk ji numirė. Matomai jos szalininkai tuom stengiasi ję apsaugoti nuo įsiweržusių i Chinus swetimtauczių pikatumo.

Garsus Li Hung Ciang atkako jau i Pekiną ir stengiasi užmegsti tarybas su swetimų kraštų ambasadoriais kaslink užbaigimo

nesutikimų. Kadangi wienok tep wieszpatysčių nėra sutikimo, tai to isztikro ne galima buwo iki sziol padaryti. Tuom tarpu swetimų wieszpatysčių kariauna stengiasi apwaldyti kuo daugiausiai chinizskų miestų. Dabar anglionai, wokiečiai ir prancouzai isztraukė ant miesto Paotingsu; japonizska gi kariauna pasiliko Pekine ant dabojimo twarkos mieste.

Laikraszčiai praneša, buk maisztai apėmė jau ir pietines Chinų prowincijas. Pagal wienas žinias, rando kariauna, iszsiqsta priesz maisztinikus, likosi sumuszta, pagal gi kitas atsitiko wisai prieszingai, taigi buk maisztininkai likosi rando kariaunos sumuszti. Katras pranešimas yra teisingu, dabar sunku įspėti. Anglizski laikraszčiai twirtina, buk maisztininkai artinasi prie miesto; Canton. Prancouzai ir Anglija atsiejunt i portą sawo karieskus laiwus ant gynoimo szito didžiausio pietinių Chinų miesto. Pietinėse Chinų prowincijose yra dwi pesikėlėlių partijos: wiena stengiasi praszalinti nuo sosto dabar waldanczių Chinuose ciecorių Mandžurų dinastiją, atskirti wisai pietines prowincijas ir isz jų sztwerti atskira wieszpatystę; kita gi partija stengiasi i westi žymias reformas ant sudrutinimo wieszpatystės, reorganizuoti urdus, iszliuosuoti juos nuo nereikalingų ne dory, isznaudojanczių kraštą be kontrolės urdėdžių, bet sutinka palikti waldymui krašto dabartinę ciecorių dinastiją. Paskutinė partija yra prilanki europiečiams. Katrą todėl rema swetimi kraštą? Jeigu jie žada sawo pagalbę ciecorių, tai turės kariauti ne tik priesz neprilankius, turinczius paramą ciecorienės, bokserus, bet ir priesz prilankią europiečiams pietinių Chinų reformų partiją, kadangi ir szitoji nori sumazinti ciecorių prerogatywas.

Pereitę sanwaite, be kariaudami priesz chiniečius, be mažo tep sawę ne susimuszė maskolijai ir anglionai. Nesutikimai užgimė už tai, kad maskolijai užėmė wieno miesto dalį, kurią stengėsi užimti anglionai. Anglizskos kariaunos wadowas pagzdino iszwijimu maskolių. Padėdijimo wienok ne dryso iszpildyti. Jeigu tą butų iszpildęs, szigdien gal jau butume turėję smarkesnę karę negu gaudymas chinizskų bokserų, taigi karę tep Maskolijos ir Anglijos, i kurią, žinoma, stodama maskolių pusę, butų turėjusi įsikziti ir Prancouzija. Chinai butų wisai užmierzti. Tas wienok gal dar wėliaus atsitikti, kadangi isz wisų dalycwaujanczių suwaldyme chinizskų bokserų didžiausias nesikentimas, neužsitikėjimas ir pawydėjimas yra tep maskolių ir anglionų.

Maskoliams, matomai, gana karszta jų suwaldytoj newa Mandžurijoj, kadangi ten šanzios kariaunos pasirodė per mažai ant palaikymo užimtų miestų. Dalį kariaunos isz Porto Arthuro atsėjo siųsti i Mandžuriją.

Maskolizskas randas atsiliopė i wisas turinczius nesutikimus su Chinais wieszpatystės, užmanymų, kad paskalas anglizskų laikraszčių i swietą paleistas, buk burai pulkaiš apleidžia sawo tėwynę ir kraustosi i kitus kraštus, yra melagingas; pasiuntiniai sako, jog burai ne padės ginklų, kol arba ne iszwys anglionų, arba kol ne prazūs iki paskutiniam kowoję už laiswę sawo krašto.

Jenerolas Buller likosi atsaukztais isz Afrikos, bet Roberts ten dar pasilieka, kadangi czia atsitiko toki netikėti apsirėizkimai, kokių anglionai nesitikėjo, kurių ginimą, kokio Chinai negalės iszmokėti ir per tai maskolizmas pateks nauji Chinų kraštai.

Chinizskas ambasadorius Peterburge, Maskolijoj, atkako ant Krimo, i Livadiją, kur dabar yra maskolizskas caras, prasztyti užtarimo ir pagelbos prie sutaikymo Chinų su kitais kraštais. Nežinia wienok, kokiį atsakymą dawė ambasadoriui caras.

Maskolija matyt įieszko wien pamato ant iszteisinimo traukimo sawo kariaunos prie Afganistano rubėdžių, arcziau Indijų rubėdžių. Sztai dabar maskolizski laikraszčiai garsina, buk Afganistano waldonas suszaukė po ginklų sawo pawaldinius ir renginį i karę; taigi i Maskolija turinti tą patį daryti. Tuom tarpu wis gali numanyti, kad Afganistano waldonas ne pradės karės su Maskolija. Greicziaus ji įsuzcia nesutikimus su Anglija i todėl jau dabar traukia sawo kariauną prie silpniausį ir swarbiausį anglizskų waldybų rubėdžių, tikėdama, kad kariauna ant Indijų rubėdžių padarys nuolankius Anglijos ministerius. O jeigu ne, tai maskolijai gali su twirta kariauna įsiweržti i Indijas.

Karė Afrikoj.

Rodosi, kad raportai lodo Roberts, nuolatai siuncziami i Londoną, buk karę Pietinėj Afrikoj galima laikyti už pabaigtą, teipogi sugrąžinimas meukos dalelės kariaunos, buwo tyezia padaryti ant palengwinimo perėjimo per rinkimus szalininkams Chamberlaino. Isz tikro pasisekė perwaryti daugumą szalininkų Chamberlaino, bet už tai dabar lordas Roberts wėl kitokių raportas siunczias i Londoną: dabar jis pripažįsta, kad iszskirstytos i mažus pulkelius burų pajiegos daug pikto anglionams atgabena, kad abiejose pietinėse Afrikos užkariuotose republikose reikia dar wis laikyti skaitlingą kariauną, jos apsilpinimas galėtų iszduoti wisai negeistinus waisius. Isztikro pabaigoj pereitos sanwaite pasiekė anglionus wėl keli nepasisekimai; susitikimai gi atsitinka gana tankiai.

Teisybė De Wettą pasisekė anglionams po trijų dienų smarkios kowos isztumti isz miesto Wepener, netoli Bloemfontein. Dabar jis sutraukė sawo pajiegas i aplinkines Kronstadto, Oranijoj. De Wett iszleido i Oranijoj gywentojus proklamaciją perserėdamas, kad neimanti dalywumo kowoj už laiswę sawo tėwynės burai bus laikyti kaip karės nelaiswiai. Netoli Lindley i burų rankas pateko dalis anglizskų kareiwų wadamų Wiltahiro; patasi pulkawanikas likosi užmusztas. Netoli Frankforto burai paėmė i nelaiswę esoktą saugojanczių wėtiną su amunicija. Wisai tie nepasisekimai patiko anglionams Oranijoj, kurią lordas Roberts sawo raportuose garsino kaip jau su wisu suwaldytą. Burų gi pasiuntiniai, besilankanti dabar Europoj, pranaszauja neužilgo pasiekėlįm barų wisose pietinėse Afrikos anglizskose waldybose ir i twirtina, kad paskalas anglizskų laikraszčių i swietą paleistas, buk burai pulkaiš apleidžia sawo tėwynę ir kraustosi i kitus kraštus, yra melagingas; pasiuntiniai sako, jog burai ne padės ginklų, kol arba ne iszwys anglionų, arba kol ne prazūs iki paskutiniam kowoję už laiswę sawo krašto.

Jenerolas Buller likosi atsaukztais isz Afrikos, bet Roberts ten dar pasilieka, kadangi czia atsitiko toki netikėti apsirėizkimai, kokių anglionai nesitikėjo, kurių ginimą, kokio Chinai negalės iszmokėti ir per tai maskolizmas pateks nauji Chinų kraštai.

Chinizskas ambasadorius Peterburge, Maskolijoj, atkako ant Krimo, i Livadiją, kur dabar yra maskolizskas caras, prasztyti užtarimo ir pagelbos prie sutaikymo Chinų su kitais kraštais. Nežinia wienok, kokiį atsakymą dawė ambasadoriui caras.

dėl Roberts ne gali apiešti Afrikos. Laikraszčiai „Sztandar“ paduoda, buk geležinkelis i sziaurios nuo Standerton likosi burų apwaldytas i todėl priwiedimas reikalingų kariaunai šanziais Transvaaliuje daiktų, kaip amunicijos ir maisto, tapo perkirstas. Tas jau rodo, kad seneni lordo Roberts telegramai buwo melagingi, tyezia atsiejti ant palengwinimo iszrinkimo i parlamentą szalininkų Chamberlaino.

I Bruxelėj atėjo telegramai, kad tep ilgai portugalizskų waldžių sulaukytas, mieste Lorenzo Marquez Transvaalio prezidentas Krueger, ant holandizsko karieszko laiwu „Gelderland“ iszkeliawo isz Afrikos i plaukis i Europą.

Iszpanija.

Isz Iszpanijos sostapilės Madrido praneša, kad szalininkai Don Carloso rengia tartingiausioj Iszpanijos dalyj, Katalonijoj, pasiekėlįm priesz dabartinio kariaus waldiją. Don Carloso szalininkai waro smarkią agitaciją, garsina isz užkubėjusių ligų, koki ne tik tusztina žmonių kizzenius, bet ne wieną i kapus nuwara. Burtinikawimu užsiima ne tik kaimiečiai, bet net apszwiesiesni. Sztai dware ne toli žuklowę užadėjimais wisokių ligų užsiima dwaro akamonas. Žmonėls wisokiuose priepuoliuose pulkais traukia pas tą geradę, neza jam pinigų, auding, aaminus paukszczius. Priesodis sako, jog kwailų ne reikia sėti, jie pats užgema!

Prancuzija.

Paroda Paryžuj artinasi prie galo. Isz 65 milijonų tiklėtų, iki 1 d. spalio atliko 15 milijonų, bet ir tie gali but parduoti iki pabaigai parodos, taigi iki 6 d. lapkričio. Dabar rengia wisokius pasiiluksminimus; ant atlankymo wisų roikia kelių tikietose republikose, kurje perwirszyjo iszleidimus ir apskaitymą ant 85 milijonų frankų. Tuos wienok baigia esti karė Chinuose.

Isz Lietuvos.

Kratos.

Maskolizski žandarai wėl suaresztawo daug lietuvių Kauno gubernijoj, darė naujas kratas pas įtekmingiausius lietuvius, tik turbūt ne daug užginto kowado, kadangi ne daug jų, pas kuriuos darė kratas, suaresztawo. Tep kitko darė kratą ir pas Seilauką (Suwalkų gub.) daktarą P. Grinewyczių, bet turbūt ne rado to, ko įieszkojo.

Arklių paroda.

23 d. rugpjucio Panewėžij likosi atidaryta arklių ir kitokių naminių galwijų paroda. Ukiniškai ant parodos atgabeno ne mažai gražių arklių. Kitoki naminiai galwijai, ukinkų atgabenti, menki, matyt, kad jie rupinasi wien apie arklius. Geresnių weisalių raguoti galwijai atgabenti ant parodos isz aplinkinių dwarų. Ant parodos suwadiawo daug žemdarbių ir galwijų augintojų isz wisų Kauno gubernijos kraštų.

Moteris Tamosziaus Zano.

Netoli Szakių, Naumieszio pawietij, dware Panemunij pasimirė moteris garsaus draugo Adomo Miezkewycziaus, Tamosziaus Zano, Brigyda Zanienė. Gyweno ji pas sunų, kuris yra i Panemunij atėję i žentus ir czia wisokiais bizniais, ypacz gi isz wrymo degtinės, gana pralobė.

Isz Borisowo pawieczio, Minsko gub.

Tamsumas ir nesupratimas kaimiečių wisada labiausiai jiems patiems iszeina ant nenaudos; labiausiai wienok kaimiečiams kenkia szalinimasi nuo iszlawintų daktarų pagelbos laike ligos ir tikėjimas i waisius wisokių kwailų burtininkų. Sztai atsitikimas tą patwirtinantis. Ukinkas kaimo Prudka, i Borisowo pawieczio, apsirgo plaučių uždegimu. Isz syk giminės parwėšė felcererj ir tas dawė atsakanczius waisius ir pasakė, kad daryti, jeigu ligonis eity niekyn. Iszwadiawus felcereriui, susirinko ligonio kaimynai ir giminės ir jie nutarė ne imti felcererio paliktų waisių, bet kreiptiesi prie burtininko. Tas paliepė ligonį įmerkti i kuo szalciausią wandenį, o kankinantis žmogų biesas, ji apieš. Nors ligonis gynėsi ir spardėsi, giminės ant to ne paisė, iszneszė ji lankan ir įmetė i prūdą, kuriame palaikė pusę walandos. Po to kiam gydymo budai, ligonis ant rytojas pasimirė. Czia priwiso neiszpaskaitytą daug burtininkų, koki ne tik tusztina žmonių kizzenius, bet ne wieną i kapus nuwara. Burtinikawimu užsiima ne tik kaimiečiai, bet net apszwiesiesni. Sztai dware ne toli žuklowę užadėjimais wisokių ligų užsiima dwaro akamonas. Žmonėls wisokiuose priepuoliuose pulkais traukia pas tą geradę, neza jam pinigų, auding, aaminus paukszczius. Priesodis sako, jog kwailų ne reikia sėti, jie pats užgema!

Gywentojai Kauno gubernijos.

Pagal suskaitymą statistizsko biuro, 1898 m. Kauno gub. buwo isz wisu 1586506 gywentojai. Pagal luomas buwo: bajorų 77 263, dwasiszkijs wisokių tikėjų 999, prekęjų 3425, mieszczių 378323, ukinkų 1054719, kareiwų 71118, swetimtauczių 5660. Pagal gi tikėjimą buwo: katalikų 1158530, stacziatikų 49000, liuteronų 46577, kalwynų 12538, žydų 301124, sentikių maskolių 25758, wientikių maskolių 698, kitokių tikėjų 15. Taigi maskolių yra isz wisu 65 946. Kowoję už sawo tautiskas tiesas lietuviui ne gali remties teipogi ant žydų ir ant weik pusės liuteronų; taigi isz wisų bewiek ketwirta dalis gywentojų yra czia neprilanki lietuviams.

Zmogūdystė.

Karaliaucziuje, Prusų Lietuwjoj, likosi užmuszta 50 metų naszė Sekaitienė. Užmuszta, matomai plėszkių papildyta, kadangi aplinkinėse užmusztų pagarsėjusi buwo kaipo turtinga ir turinti namieje daug pinigų. Isz namų wienok paimti tik gatawų pinigai. Tuose jau namuose gyvenant lenkė Skutnicki likosi suaresztawta, kadangi mat jos gywenime rādo kruwiną skepetaitę; ją nužiuri kaipo žmūsių dalywumą užmusztoj.

Isz Wilniaus.

Kaip praneša maskolizski laikraszčiai, randas, ant eurinkimo reikalingų pinigų ant gydymo apsigurusių ir paszautų Chinuose kareiwų, uždės specijalizską mokesį ant geležinkelio bilietų ant naudos tep wadinamo Raudonojo Kryžiaus Draugystės, kuri užsiima prižiūrėjimu serganczių kareiwų laike karės. Perkant kaswoj bilietą III klasios brangeonį kaip 8 rubl., reiks mokėti 5 kap. wirszas; už bilietus I ir II klasios brangeonus kaip 2 rubl. reiks tiekiau mokėti wirszas ant reikalų Raudonojo Kryžiaus draugystės.

Ant Roso ul. užsidėgė Kroniko namai ir ugnis tep greitai platinosi, kad kol subėgę ugnagesiai galėjo ugny suwaldyti, degė jau du kaiminystoj stowinti mediniai namai. Su wisu sudegė dwje namai ir wienas kromelis. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 15000 rubl. Tep kitko sudegė wisai krutanti turtai ir 60 rublių gatawais pinigais gywenusio Kroniko namuose policijanto Adomaczio.

Ant geležinkelio stacijos, traukij bėgancziame i Romus, užgimė musztynės tep apszwiestų maszolių i klasios paszatių. I moterizką wagono dalį mat suėjo keli wyriszkie; moterys pakėlė protestą, bet kad tas ne gelbėjo, už moteris užstoję jas lydinti wyriszkie ir pradėjo dauzytiesi su kumszczions. Tik paszaukti žandarai įwėdė twarką tep apszwiestų maskolių.

18 d. rugpjucio, netoli taworinės geležinkelio stacijos, užbėgęs ant iszkleiptų szėnių, waziojantis akmenis geležinkelio traukis iszszoko isz rėlių ir susidaužė. Prie to penki darbininkai likosi apkulti, o tep jų 2 apkulti mirtinai.

I naujai atidarytą chemizskaitchnizską mokyklą priėmė 32 mokintinius; yra dar 8 wietos. Žydų i szitą mokyklą priims 10% wisu mokintinių skaitliaus.

Wilniaus Blaiwystės komitetas nutarė, tep kaip tai yra jau kinuose dideliuose miestuose, parengti wakarinius kursus wisokių specijalizskų mokyklų arba tep pramintų liaudės universitetų. Rengiamame Wilniuje tokiam liaudės universitetui mokyklos specijalizskų mokyklų: fizikos, chemijos, anatomijos ir fiziologijos, higienos, istorijos kultūros, wisoswietinės ir maskolizskos, tiesdarystos. Klausytojai galės iszrinkti tokius kursus, kokių užeis norės. Apart maskolizskos istorijos, kurią, žinoma, platiatojai maskolizskos kultūros skaitys tendentizskai, su melagingais iszgyrimais niekiausią carų, wisai kiti mokslai naudingi kiekwieliam žmogui. Nuo norinczių mokytiesi ims mokesį, bet ne didelį. Wakarinėj Europoj toki liaudės universitetai yra bewiek wisuose didesniuose miestuose ir jie prisideda prie apszwietimo ir iszlawinimo proto gywentojų.

26 d. rugpjucio, kaimė Lapleruose, Gelwanių walszcziuje, Wilniaus paw., nuo nežinomos priezasties užgimė gaisras. Ugnis isznaikino namus, klouną ir twartus ukinko Pasukewycziaus. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 1000 rublių; sudegusios triobos užsekuruotos buwo wos ant 200 rubl.

23 d. rugpjucio, nuo perkuno įtrenkimo, kaimė Kolgeda, Gelwanių walszcziuje, sudegė namai ukinko Kazimiero Geozio. Namai sudegė su wisais ukinko krutanczius turtais. Sudegė teipogi Geozio pati, kuri wiena buwo namieje; ji, turbūt, likosi perkuno užmuszta arba apszwaginta, todėl isz deganczių namų ne galėjo iszbėgti.

10 d. rugpjucio, kaimė Kiene, Rukonių walszcziuje, Wilniaus pawietij, užgimė gaisras, kuriais isznaikino namus ir klouną ukinko Beinaraiczio su wisais krutanczius turtais. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 750 rubl.; užsekuruota gi wisas bawo wos ant 60 rubl.

Pirmoje pusėje rugpjucio Wilniaus gubernijoj buwo isz wisu 43 gaisrai, kurie užgimė: nuo

szas ant reikalų Raudonojo Kryžiaus draugystės.

Ant Roso ul. užsidėgė Kroniko namai ir ugnis tep greitai platinosi, kad kol subėgę ugnagesiai galėjo ugny suwaldyti, degė jau du kaiminystoj stowinti mediniai namai. Su wisu sudegė dwje namai ir wienas kromelis. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 15000 rubl. Tep kitko sudegė wisai krutanti turtai ir 60 rublių gatawais pinigais gywenusio Kroniko namuose policijanto Adomaczio.

Ant geležinkelio stacijos, traukij bėgancziame i Romus, užgimė musztynės tep apszwiestų maszolių i klasios paszatių. I moterizką wagono dalį mat suėjo keli wyriszkie; moterys pakėlė protestą, bet kad tas ne gelbėjo, už moteris užstoję jas lydinti wyriszkie ir pradėjo dauzytiesi su kumszczions. Tik paszaukti žandarai įwėdė twarką tep apszwiestų maskolių.

18 d. rugpjucio, netoli taworinės geležinkelio stacijos, užbėgęs ant iszkleiptų szėnių, waziojantis akmenis geležinkelio traukis iszszoko isz rėlių ir susidaužė. Prie to penki darbininkai likosi apkulti, o tep jų 2 apkulti mirtinai.

I naujai atidarytą chemizskaitchnizską mokyklą priėmė 32 mokintinius; yra dar 8 wietos. Žydų i szitą mokyklą priims 10% wisu mokintinių skaitliaus.

Wilniaus Blaiwystės komitetas nutarė, tep kaip tai yra jau kinuose dideliuose miestuose, parengti wakarinius kursus wisokių specijalizskų mokyklų arba tep pramintų liaudės universitetų. Rengiamame Wilniuje tokiam liaudės universitetui mokyklos specijalizskų mokyklų: fizikos, chemijos, anatomijos ir fiziologijos, higienos, istorijos kultūros, wisoswietinės ir maskolizskos, tiesdarystos. Klausytojai galės iszrinkti tokius kursus, kokių užeis norės. Apart maskolizskos istorijos, kurią, žinoma, platiatojai maskolizskos kultūros skaitys tendentizskai, su melagingais iszgyrimais niekiausią carų, wisai kiti mokslai naudingi kiekwieliam žmogui. Nuo norinczių mokytiesi ims mokesį, bet ne didelį. Wakarinėj Europoj toki liaudės universitetai yra bewiek wisuose didesniuose miestuose ir jie prisideda prie apszwietimo ir iszlawinimo proto gywentojų.

26 d. rugpjucio, kaimė Lapleruose, Gelwanių walszcziuje, Wilniaus paw., nuo nežinomos priezasties užgimė gaisras. Ugnis isznaikino namus, klouną ir twartus ukinko Pasukewycziaus. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 1000 rublių; sudegusios triobos užsekuruotos buwo wos ant 200 rubl.

23 d. rugpjucio, nuo perkuno įtrenkimo, kaimė Kolgeda, Gelwanių walszcziuje, sudegė namai ukinko Kazimiero Geozio. Namai sudegė su wisais ukinko krutanczius turtais. Sudegė teipogi Geozio pati, kuri wiena buwo namieje; ji, turbūt, likosi perkuno užmuszta arba apszwaginta, todėl isz deganczių namų ne galėjo iszbėgti.

10 d. rugpjucio, kaimė Kiene, Rukonių walszcziuje, Wilniaus pawietij, užgimė gaisras, kuriais isznaikino namus ir klouną ukinko Beinaraiczio su wisais krutanczius turtais. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 750 rubl.; užsekuruota gi wisas bawo wos ant 60 rubl.

Pirmoje pusėje rugpjucio Wilniaus gubernijoj buwo isz wisu 43 gaisrai, kurie užgimė: nuo

szas ant reikalų Raudonojo Kryžiaus draugystės.

Ant Roso ul. užsidėgė Kroniko namai ir ugnis tep greitai platinosi, kad kol subėgę ugnagesiai galėjo ugny suwaldyti, degė jau du kaiminystoj stowinti mediniai namai. Su wisu sudegė dwje namai ir wienas kromelis. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 15000 rubl. Tep kitko sudegė wisai krutanti turtai ir 60 rublių gatawais pinigais gywenusio Kroniko namuose policijanto Adomaczio.

Ant geležinkelio stacijos, traukij bėgancziame i Romus, užgimė musztynės tep apszwiestų maszolių i klasios paszatių. I moterizką wagono dalį mat suėjo keli wyriszkie; moterys pakėlė protestą, bet kad tas ne gelbėjo, už moteris užstoję jas lydinti wyriszkie ir pradėjo dauzytiesi su kumszczions. Tik paszaukti žandarai įwėdė twarką tep apszwiestų maskolių.

18 d. rugpjucio, netoli taworinės geležinkelio stacijos, užbėgęs ant iszkleiptų szėnių, waziojantis akmenis geležinkelio traukis iszszoko isz rėlių ir susidaužė. Prie to penki darbininkai likosi apkulti, o tep jų 2 apkulti mirtinai.

I naujai atidarytą chemizskaitchnizską mokyklą priėmė 32 mokintinius; yra dar 8 wietos. Žydų i szitą mokyklą priims 10% wisu mokintinių skaitliaus.

Wilniaus Blaiwystės komitetas nutarė, tep kaip tai yra jau kinuose dideliuose miestuose, parengti wakarinius kursus wisokių specijalizskų mokyklų arba tep pramintų liaudės universitetų. Rengiamame Wilniuje tokiam liaudės universitetui mokyklos specijalizskų mokyklų: fizikos, chemijos, anatomijos ir fiziologijos, higienos, istorijos kultūros, wisoswietinės ir maskolizskos, tiesdarystos. Klausytojai galės iszrinkti tokius kursus, kokių užeis norės. Apart maskolizskos istorijos, kurią, žinoma, platiatojai maskolizskos kultūros skaitys tendentizskai, su melagingais iszgyrimais niekiausią carų, wisai kiti mokslai naudingi kiekwieliam žmogui. Nuo norinczių mokytiesi ims mokesį, bet ne didelį. Wakarinėj Europoj toki liaudės universitetai yra bewiek wisuose didesniuose miestuose ir jie prisideda prie apszwietimo ir iszlawinimo proto gywentojų.

26 d. rugpjucio, kaimė Lapleruose, Gelwanių walszcziuje, Wilniaus paw., nuo nežinomos priezasties užgimė gaisras. Ugnis isznaikino namus, klouną ir twartus ukinko Pasukewycziaus. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 1000 rublių; sudegusios triobos užsekuruotos buwo wos ant 200 rubl.

23 d. rugpjucio, nuo perkuno įtrenkimo, kaimė Kolgeda, Gelwanių walszcziuje, sudegė namai ukinko Kazimiero Geozio. Namai sudegė su wisais ukinko krutanczius turtais. Sudegė teipogi Geozio pati, kuri wiena buwo namieje; ji, turbūt, likosi perkuno užmuszta arba apszwaginta, todėl isz deganczių namų ne galėjo iszbėgti.

10 d. rugpjucio, kaimė Kiene, Rukonių walszcziuje, Wilniaus pawietij, užgimė gaisras, kuriais isznaikino namus ir klouną ukinko Beinaraiczio su wisais krutanczius turtais. Blėdį ugnies padarytą apskaito ant 750 rubl.; užsekuruota gi wisas bawo wos ant 60 rubl.

Pirmoje pusėje rugpjucio Wilniaus gubernijoj buwo isz wisu 43 gaisrai, kurie užgimė: nuo

szas ant reikalų Raudonojo Kryžiaus draugystės.

Ant Roso ul. užsidėgė Kroniko namai ir ugnis tep greitai platinosi, kad kol subėgę ugnagesiai galėjo ugny suwaldyti, degė jau du kaiminystoj st

Isz Amerikos.

Wyras su 12 paciu.

FILIPIN, OH. Likosi čia su-
arazuotas Edward Holden. Ap-
kūstas jis už daugpatystą. Jis sa-
mo amžių turėjo jau 12 pascių,
isz kurių 9 dar gyvuoja. Kaip tik
iszgriebdavo isz savo pacios pas-
kutinius pinigų, apleidavo isz
naudotų ir kitų darydavo vėl
tą patį. Apskundė jį ant galo
wienuliokioji pati.

Aukšas isz Alaskos.

Pagal rando atsakait, nuo 1 d.
liepos iki 1 d. spalio atgabo
isz Alaskos į Ameriką aukso už
\$16047555, tame buvo aukso isz
Cape Nome už \$2311801. Isz
wiso gi per paskutinį bertainį
metų į San Francisco pinigų mu-
sinyzė ir į Seattle problemę
atgabo aukso už \$33234910,
bet tame yra ir aukšas isz kalas-
Kalifornijos aukso isz kasz.

Atidarymas rezervacijos.

SPOKANE, WASH. Likosi čia
atidarytos kolonizacijos Colville
indijonų rezervacijos. Susirinko
labai daug žmonių norinčių gau-
ti geros žemės plotus. Isz ty
wieni gawo geros žemės, bet už-
tai tarp susirinkusių ant rube-
žiaus yra ir ginkluoti pulkai; tie
pasirėngę su ginklu werkti geres-
nes žemes nuo ty, kurie jas pir-
miaus užėmė.

Musztynės tarp-amerikonu ir ku-
blezių.

Mieste Matanzas, ant Kubos,
2 amerikonskai kareiviai užkabi-
no ant ulyczios stovintį policistą.
Už tą užstojo praeiviai, kareivi-
ams teipogi atbėgo pagelba.
Užėmė musztynę, kuriame du ame-
rikonskai kareiviai likosi poli-
cistų perszauti. Atbėgusi patro-
lė besimuszancius iszkirstė. To-
ki atsitikimai ne pakels meilės ir
godonės amerikonų tarp kubie-
czikų; už tai kaltė puola ant a-
merikonų oficerų.

Brangus akmenėliai Montanoj.

Rytinėj dalyj Montanoje, aplin-
kinėse Yago, surado brangių ak-
menėlių sifur plotus. Akmenė-
liai yra labai dailūs, todėl bran-
gas lygiai kaip ir deimantai. To-
kių jau brangių akmenėlių plotus
užtikio aplinkinėse Cock Creek.
Aplinkinėse Diaride rado ames-
tus. Specialistai gi twirtina,
kad aplinkinėse Philipsburg gali-
ma tikėti rasti auką.

Angliszkos kalbos platintojai.

Ypatiski žmonės yra airiai ka-
talikiskai wyskupi Amerikoj.
Jie patys užmirszo savo prigimtį
kalbą, isztautėjo, pawirto angli-
jonus, todėl norėtų iszgamons
padaryti wisus ne anglijonus A-
merikos; persekiojime ne anglis-
zkos kalbos nuo jų galėtų pasi-
mokyti net wokiskai ir masko
liszki urėdnikai. Szai D u b u-
q n e, I a, i wokiszką parapi-
jinę Sz. Marijos mokyklą atsi-
lankė archiwyskupas Keane ir
terp kitko pasakė, kad lankanti
mokyklas waikai turi pirmiausia
mokytiesi angliszkai ir katechiz-
mą reikia pradėti mokyti ang-
liszkai (to dar ne drysta reika-
lauti wisur ne maskoliszkos, ne
wokiszkos waldžio), kadangi,
girdi, szitate kraszte reikia pir-
miausiai iszmokti angliszką kal-
bą, o paskui galima mokytiesi
swetimu. Tuom tarpu kunigai
stengiasi wisiems įkalbėti, kad
reikia rengti parapijines mo-
kyklas ant apsaugojimo musų
waikų nuo isztautėjimo, kad jie
galėtų iszmokti savo prigimtį
kalbą, nors kaip antai musų pa-
rapijose, rodosi niekur nėra mo-
kintojo gerai mokancio lietu-
wiszkai. Jeigu gi parapijines
mokyklas turėtų but tokioms,
kokių reikalauja archiwyskupas
Keane, tai kam jas užlaikyti?

Ant iszaimokimino angliszkos
kalbos yra daug geresnės pu-
bliszkos mokyklos. Užlaikyti ant
mokimino nesuprantamoj wai-
kams kalboje brangiai kaszuo-
jancias parapijines mokyklas nėra
reikalo. Mokyti katechizmą
tai kunigų priderystė; gali je
todėl mokyti waikus bažnyčiose
teip, kaip dar antai Lenkijos
miestuose kunigai. Jeigu airiszk
wyskupai nori parapijines mo-
kyklas padaryti įnagiu isztatini-
mo ne angliszkos kilmės katali-
kų, tegul tą daro savo kaszais,
tuom tarpu wyskupai nori, kad
tie, kuriuos jie nori isztatinti, ant
to dar pinigų sudėtų.

Telegramu dirbėjai.

Mieste Kansas City likosi suare-
szuoti telegrafistai Harry Tur-
ner ir Robert O'Connor. Jie ap-
skysti už padirbimą melagingų
telegramų, su kuriais stengėsi
isz City National banko iszgauti
\$5000.

Prigere žvejai.

Laikę paskutinių wėtrų prie
Newfoundlando pakrancėjų prađu-
mo daugiaus žmonių, negu isz
pradžių tikėjo. Žvejų laivų
prađuwo 17, bet ir sugrįdę pra-
puldė po kelis žmonis teip, kad
skaitlių prađuwsų ant jurių
žmonių laike ty wėtrų dabar pa-
duoda ant 300.

Jauni jaunawedžiai.

GREEN BAY, WIS. Pereitos ne-
delios diens czianykszoj S. S.
Petro ir Powilo bažnyčioj emė
szliubą jaunawedžių pora: jauni-
kis turėjo 19 metų, o nuotaka tik
13. Ant apsiwedimo jų tėwai
sutiko. Ar ne per anksti jie
apsiweđa?

Audra.

WINONA, MIN. 9 d. spalio
užliko čia smarki audra, kuri
miestelij Dakota, Min., ne ma-
žai blėdies pridirbo. Wėjas pa-
gadino ir sugriowė daug triubų.
Perkunas trenkė į katalikiszką
bažnyčią ir ją uždegė. Bažny-
czia su wisu sudėgė. Blėdį au-
dros padarytą skaito ant \$50000.

Explozija.

EVELY, MIN. Kastynėse Spru-
cestsitzko 8d. spalio baisi dinamito
explozija. Explodawo ma-
gazynuose 7500 swarų dinamito.
Wietoj, kur buvo magazynai,
yra dabar 25 pėdų gili ola. Į
dwi myli aplinkui iszbyrėjo wisi
langai. Prie to mažiausiai 200
žmonių likosi sužeistų, tarp ku-
rių yra sunkiai ir pawojingai ap-
kulti.

geltonasis drugys.

Geltonasis drugys pradeda
smarkiau siausti meste Havanoj.
Pereitą sanwaitę buvo 113 naujų
apsirgimų. Terp kitko apsirgo
isz amerikonskų wirszininkų:
perdėtinis komisarijato, majoras
Peterson, reprezentantas North
American Trust Co. Hayes ir
stenografe szitos kompanijos.

Kraujo praliejimas.

HAZLETON, PA. Prie Oneida
kastynių, 10 d. spalio, užėmė
musztynės tarp sztraikierių ir
scabų, i kurias įsimaisė ir poli-
cijantai. Wienas policijantas li-
kosi užmusztas, wienas suzeistas
i galw. Wenas sztraikieris,
Juozas Lesko, paszautas. Scabų
suzeistų yra apie 10 žmonių.

Nelaimės ant geležinkelio.

HOLBROK, NEBR. Ant waižu-
jancio skersai geležinkelio szė-
nio farmerio Kielbecko užbėgo
lokomotywa ir wedimą sudaužė.
Isz sėdinczių farmerio wežime:
mergina Horman, farmerio pati
Kielbeckienė, jos mažas waikutis
ir moteris farmetio Bartenbecko
likosi ant wietos užmusztai; wie-
nas gi pusantų metų waikas
miršinai sumankytas.

MEXICO, MO. Ant Chicago Al-
ton geležinkelio, ant paszairinio
trukio maszinos explodawo gari-
nis katilas ir wisa maszina likosi
iszardyta. Wagonų tarnui ne-
grui su wisu nutraukė galwą, 6
gi žmonės likosi sunkiai sužeisti.
Kelio szėnys ant 50 pėdų likosi
iszardyty.

PORTSMOUTH, NEBR. Ant Bur-
lington geležinkelio, netoli nuo
czia, susimuszė du trukiai. Prie
to wieno trukio maszinistas liko
ant wietos užmusztas, du žmonis
sunkiai ir keli lengwiau apkulti.

Isz darbo lauko.

AKRON, OH. 150 merginų
dirbančių dirbtuwėse American
Cereal Co. pakėlė sztraiką. Jos
reikalauja užmokescio po 90c.
ant dienos, wietoj 70c.

WHEELING, W. VA. Langhi-
lin ir La Belle dirbtuwėse Ame-
rican Tin Plate Co. pradėjo dirbi-
ti ir 3000 darbininkų gawo jose
darbą.

American Tin Plate Co. su-
sitaikė su darbininkais kaslink už-
mokescio ant ateinančių metų.
Todėl wisose szitos kompanijos
dirbtuwėse prasidės darbai. Ras-
jose uždarbį 6000 darbininkų.

LANCASTER, PA. Darbin-
kams Susquehanna Iron and Steel
Co. numažino užmokescį ant
25%. Darbinikai ant to sutiko.

CONNELLSVILLE, PA. Dar-
bai prie kokso pecių wėl nuola-
tai iszpalgewo gerinasi. Pereitą
sanwaitę degė čia 14043 pe-
cziai.

NORRISTOWN, PA. Cziany-
kszoje plieno dirbtuwėse numā-
žino ant \$1 nuo tonos pudlerių
uždarbį. Darbinikai nepaliowė
wienok darbo, dirba už numā-
žintą prekę.

STREUBENVILLE, OH. Ameri-
can Marble Co. dirbtuwės, kurios
nuo tulo laiko ne dirbo, pradėjo
dirbti ir 150 darbininkų gawo jose
darbą.

RACINE, WIS. Dirbtuwėse
I. C. Case Plon Co. numažino
darbininkų uždarbį nuo 30—50%.
Darbinikai ant nesutinka ir
ketina sztraikuoti.

UTICA, N. Y. Franklin gele-
žies dirbtuwės, prigulicijos gar-
siam republikonszkam politikie-
riui Hannai, likosi uždarytos ir
per tai 400 darbininkų ne teko
darbo.

Kastynėse szteto Iowos dar-
bai eina gerai, bewiek wisose
kastynėse dirba pilnų laiką; kaip
kur truksta darbininkų. Isz kitur
atkakė darbinikai greitai čia
gawna darbą.

WILLSTON, OH. Oak Hill
kastynėse darbininkai pakėlė
sztraiką. Jie reikalauja užmo-
kescio po 80c. nuo tonos, wieton
60c., kaip dabar jiems moka.

JOLIET, ILL. Dirbtuwėse
Illinois Steel Co. ir Pressed Steel
Car Co., kurios bawo sustojusios,
pradeda wėl dirbti. Patilpo prie
darbo 1100 darbininkų. Darbai
czia dabar eina labai gerai.

Sztraikai kietų anglių ap-
skritų Pensylvanijoj dar wis ne-
pasibaigė. Pabaigoj pereitos
sanwaitės darbinikai atlaikė kon-
wenciją, ant kurios natarė, ant
kokių iszlygų gali sugrįžti prie
darbo. Nutarimas tas likosi pa-
duotas kastynių sawininkams, ku-
rie wienok iki szio ant darbin-
kų iszlygų ne sutiko. Darbin-
kai iki szio laikosi wienybės ir
klauso sawo wadowų. Sztraik-
kuojanti darbinikai isztraukė į
Panther Creek klonį, kur yra ke-
lios kastynės neprijusios prie
sztraiko. Į tuos krasztus wal-
džios isziuntė miliciją ant apau-
gojimo kastynių.

ISZ
Lietuwiszkų dirwu.
Rinkimų reikaluose.
Artinasi rinkimai Sawienų
Walstijų wirszininkų. Terp kan-
didatų ant įtekmingesnių urėdų
ne patėmyjome lietuvių nė re-
publikonszkų, nė demokratiz-
kų partijoj, nors wien tas remia
musų politikierius, tikėdami paskui
gauti nuo įtekmingesnių poli-
tikierų neronkamas, žemesnes
wietas. Isz tokių wietų wienok
mes nė jokios naudos ne turime,
naudojasi asabiskai tik jas gawo
politikieriai. Kitokių wietų lietu-
wisams ne paskiria. perwarijusios
per prisidėjimą lietuvių balsų sa-
wo kandidatams dabar waldancius
Sawienytas Walstijas politikos
partijos, taigi nė republikonai, nė
demokratai. Wien terp socia-
listų partijos kandidatų patėmy-
jomė isz Lackawanos pawiečio
Dra Szliupą ant kongresmano.
Urėdas tas yra įtekmingas ir jei-
gu musų kandidatas pereitų, jis
kongrese galėtų but apginėjęs ir
aizkintojų lietuwiszkų reikalų,
apginėję lietuvių priesz Ameri-
kos waldžias, nuo kurių skriaudų
szigdien musų broliai ne turi ap-
ginėję. Mums rodosi, kad joigu
prie wisų darbininkų prisidėtų dar
balsai wisų lietuvių, Dras Szliu-
pas galėtų patekti į kongresma-
nus.

Rods Dras Szliupas turi daug
priesų terp lietuvių, kurie laiko
jį už bažnyczios ir tikėjimo prie-
szą. Bet ir tie neužsitikinti Drai
Szliupui ne priwalo užmirsztai,
kad kongrese neužsiminėja baž-
nytiniais ir tikėjimiskais reika-
lais, jiems todėl kongresmanai ne
gali nieko užkentti; ant apgyni-
mo tikėjimo ir bažnyczios yra ty.

Amerikoj įtekmingi kunigai ir
wyskupai; už tai buti apginėju
lietuvių priesz waldžias Ameri-
koj nėra kam, kadangi eilėse
waldininkų nėra lietuvių, nors
juos čia wisi skriaudžia. Apie
skriaudas, kokias lietuwisams da-
ro wos atkakus į Ameriką tarnai
garsaus perdėtinio ateivių užwei-
zdos Powderley'o, wisi žino; ži-
nios apie tai pateko jau net į an-
gliszkus laikraszczius, dėl ko net
randas priwerstas tapo siųsti
New Yorką tirinėtojų komisiją,
kuri, žinoma, ne susekė nė szimti-
nės dalies wisų skriaudų, kokias
daro ateivių užweizdos urėdnai-
kai.

Skriaudžia lietuwis ne tik
New Yorko ateivių užweizda,
bet ir kitur, o iki szio užtėrėjo
jie ne turi. Tokiu užtėrėju butų
musų kongresmanas, jeigu pasi-
sektų jį iszrinkti. Tegul Lacka-
wanos pawiečio lietuwisai to ne-
užmirsztai ir per rinkimus wisi sa-
wo balsus atiduoda ant socia-
listų pastatyto ant kongresma-
no Dro Szliupo. Tuom patarnaus
ne tik to pawiečio, bet wisos
Amerikos lietuwisams. Neklau-
sykite atkalbinėtojų, kurie juos
gazdina Dro Szliupo ypata, to-
kiems atkalbinėtojams ne rupi
lietuvių gerowė, bet wien pelnas
politikų amerikonskų partijų.
Amerikos randas, ne turėdamas
ant augstesnių urėdų lietuvių,
jų wisai ne pajista, klauso wisō-
kių melagyszių spangų jų neuž-
kėstojų, rengia tiesas priesz lietu-
wiszkus ateiwius, laikydamas pla-
tinanczių melagystes ant pasėji-
mo neužkantis laikraszczių isz-
misius ant lietuvių už teisybę.

Twarkos ant seimo ne buwo,
bet mažo ne užėmė musztynės
terp delegatų prieszinių partijų.
Kunigų ant seimo suwaziawo a-
pie 10. Jie mėgino duoti cen-
tralizskam komitetui waldžią isz-
braukti isz Sawi, kiekwienų ku-
nigas prieszingą ypata kaip
biediejų. Skundų ateitų daug isz
abiejų pusų; buwo skandai ant
centralizsko komiteto, ant "Tė-
wynės", ant kn. Szedydylio; cen-
tralizski komit. iszteisino; isztei-
sinimas kn. Szedydylio buwo jau
sunkesnis, bet ir czia jo sandrau-
gė ir jų draugai nesigallėjo per-
tikcinimų, o kad tokių suwaziawo
daugiaus, tai ir kn. Szedydylio
pakelti ergeliai žemiantai lietu-
vių wardą iszejo teipogi baltais
juos tautų. Ant to rusinszko
laikraszcziuo užmanyto iki szio
atsiliepė p. Rutkauskas, au-
kaudamas ant to miero \$1,
kwiedamas wisuomę rinkti į
komitetą tinkancias ypatas. Su
pritarimu tam užmanyti laik-
raszcziui kitų pawergtų tautų iki
szio ne atsiliiepė, ir pati "Swobo-
da" toliau ne stumia to užma-
nymo; lenkiszkai laikraszcziui,
kurie garsiausai paprastai szaukia
apie lenkų skriaudas, apie didė-
lius jų nuopelnus žmonijai, rodo-
si wisai ne žodžių ne pamėnėjo
apie "Swobodos" pakeltą užma-
nymą. Isz tikro ant lenkų para-
mos czia mažiausiai galima rem-
tiesi, lenkai ne roms nė lietuvių,
nė rusinų užmanyti, kadangi
dar lenkai iki szio neužmirszo,
kad buwo ponais teip wienų,
kaip ir kitų szitų tautų; jas len-
kai dar wis laiko už sawo wald-
žianjūkus, kurių priwalamas
sekti paskui lenkus ir priwiti
wien jų pakeltiems užmanyms.
Mums rodosi, kad įkunyjime
"Swobodos" pakeltą užmanyti
daugiaus galima laukti paramos
nuo pacių maskolių neprigulin-
czių prie waldžijų despotizmo ir
carų garbintojų negu nuo lenkų.
Maskoliai juk teipogi sawo wal-
džijų skriaudžiamai, nors mažiaus
negu pawergti galwaliai. Už
skriaudas waldžijų mes ne galime
mesti atsakymo ant wisų masko-
lių; daugelis, jeigu jau ne didesnė
dalis maskolių, norėtų nuo sawo
sprando numesti sunkų jungą carų
despotizmo ir jo supuwusios
doros urėdninkų. Rodosi, kad su
geresne dalele maskolių Masko-
lijos pawergti galwaliai galėtų susi-
taikyti be skriaudos abiem pu-
sėm. Susijungę i krwvą, galėtų
ne trukus numesti carų ir biro-
kratijos despotizmą, be to gi
pats maskoliams ilgiaus reiks
tą waldžijų jungą nešti.

Dabar laikraszczių užduote ne
duoti "Swobodos" pakeltam už-
manyui iszmigti, bet agituoti be
perstojimo ne tik lietuwiszkose
laikraszcziuose; mes wieni lietu-
wisai jo toliau ne pastumsime be
pitarimo kitų. Reikia czia pri-
durti, kad apie tą užmanyimą kiti
lietuwiszkai laikraszcziiai iki szio
wisai ne atsiliiepė, lyg kad tas
klauzimas lietuvių wisai ne apei-
mo tikėjimo ir bažnyczios yra ty.

Pawergtų tautų reikaluose.

Neseniai mes pamėnėjome rusi-
nisko laikraszcziuo "Swobodos"
užmanyimą susijungti wisoms pa-
wergtoms tautoms i wieną ryšių,
surtwiti atsakantį komitetą isz
reprezentantų wisų pawergtų
tautų ir iszeidinti atsakantį
laikrasztį wienoje isz terptau-
tiskų kalbų, kurias aiszkintų
wisam swietui siekias pawergtų
tautų, skriaudas, kokias jie ken-
czia nuo randų ir pawergusių
juos tautų. Ant to rusinszko
laikraszcziuo užmanyto iki szio
atsiliepė p. Rutkauskas, au-
kaudamas ant to miero \$1,
kwiedamas wisuomę rinkti į
komitetą tinkancias ypatas. Su
pritarimu tam užmanyti laik-
raszcziui kitų pawergtų tautų iki
szio ne atsiliiepė, ir pati "Swobo-
da" toliau ne stumia to užma-
nymo; lenkiszkai laikraszcziui,
kurie garsiausai paprastai szaukia
apie lenkų skriaudas, apie didė-
lius jų nuopelnus žmonijai, rodo-
si wisai ne žodžių ne pamėnėjo
apie "Swobodos" pakeltą užma-
nymą. Isz tikro ant lenkų para-
mos czia mažiausiai galima rem-
tiesi, lenkai ne roms nė lietuvių,
nė rusinų užmanyti, kadangi
dar lenkai iki szio neužmirszo,
kad buwo ponais teip wienų,
kaip ir kitų szitų tautų; jas len-
kai dar wis laiko už sawo wald-
žianjūkus, kurių priwalamas
sekti paskui lenkus ir priwiti
wien jų pakeltiems užmanyms.
Mums rodosi, kad įkunyjime
"Swobodos" pakeltą užmanyti
daugiaus galima laukti paramos
nuo pacių maskolių neprigulin-
czių prie waldžijų despotizmo ir
carų garbintojų negu nuo lenkų.
Maskoliai juk teipogi sawo wal-
džijų skriaudžiamai, nors mažiaus
negu pawergti galwaliai. Už
skriaudas waldžijų mes ne galime
mesti atsakymo ant wisų masko-
lių; daugelis, jeigu jau ne didesnė
dalis maskolių, norėtų nuo sawo
sprando numesti sunkų jungą carų
despotizmo ir jo supuwusios
doros urėdninkų. Rodosi, kad su
geresne dalele maskolių Masko-
lijos pawergti galwaliai galėtų susi-
taikyti be skriaudos abiem pu-
sėm. Susijungę i krwvą, galėtų
ne trukus numesti carų ir biro-
kratijos despotizmą, be to gi
pats maskoliams ilgiaus reiks
tą waldžijų jungą nešti.

Ant seimo pasirodė, kaip kun-
gai ant wisų rasztų stengiasi už-
dėti sawo cenzūrą ir nedaleisti
jiems nepatinkantiems balsams
iszleiti į swiesą. Nėgana ką per-
wėrę per szerengą wisus lietu-
wiszkus laikraszczius, bet pasta-
dė prie durių sargus ir iszrinktas
seimo reporterius, kn. Milukas,
prisakė ne leisti i sale reporterių
angliszkų laikraszczių. "Taigi,
žinoma, kad per seimo reporte-
rius cenzurą perejo tik žinios
naudingos kunigams.

Isz wisko matyt, kad ne gali-
ma bus susitaikyti, kad Sawi-
wės pasidailinti i dwi prieszingas
dalis, kaip tai atsitiko jau seniai
pas lenkus. Juk musų kunigai
toki jau kaip lenkai, jie nen-
silenks, ne pawkaus nieko ant
santaikos sukuro. Wienokios gi
santylgos wisur gimdo tuos pa-
czius apsiraisakimus, lietuwisai
tame ne gali buti iszėmimu.
Ateinanti metai jau gal pasigimys
toki pasidailinimā lietuwiszkos
organizacijos i kuniginę ir jiems
prieszingą.

Nuo Susiwienyjimo Sel- mo.

9, 10 ir 11 d. spalio Elizabethė
atsibuvo Susiwienyjimo seimas.
Isz swarbesnių nutarimų priimti
szitie: iszeisti Lietuwiszką gra-
matitką ir jos autoritui užmokėti
100 dol. Žemaitės pasakas isz-
leisti "Susiw." kasztais. Isz Su-
siwienyjimo kasos paskirti 50
dol. ant kankintinių ir prie jos
parengti fondą, i kurį noriati au-
kauti galės siųsti sawo aukas.
Augstesnė posmertinė pana-
kinta, palikta dabar wisiems ly-
giai po 150 dol. Seims perkelti
ant gegužio mėnesio; taigi už
6 mėnesių wėl turės but seimas
Wilkesbarrėj. "Tėwynės" redak-
cija ir iszeistawę perkelti i Phila-
delphiją; laikrasztį pagerinti, ant
iszeidimo paskirti 1200 dol.; di-
dumas lieka toks jau kaip iki
szio. Wisus protokolus pereitų
seimų surinkti, atspausiti sky-
rium knigoj; darbą tą apsiėmė
atlikti kn. Žilinskis; knigą tą
isziuntinėti kuopoms. Į wrysau-
sybę ant prezidento tapo persta-
tybos 3 ypatos: p. Makauskas, V.
Chmieliuskas ir kn. Kaupas; kn.
Kaupas gawo 22 balsus, Makau-
skas 19, Chmieliuskas 3; likosi
todėl tas pats kn. Kaupas. Vice
prez. p. J. Danisewycze (wienas
balsas buwo net ant kn. Kraw-
czuno isz Chicago); sekr. As-
tramekas; kasierius p. Radzewy-
czas; kasos opiekunai: kn. Milu-
kas ir p. Pranis isz Newarko.

Twarkos ant seimo ne buwo,
bet mažo ne užėmė musztynės
terp delegatų prieszinių partijų.
Kunigų ant seimo suwaziawo a-
pie 10. Jie mėgino duoti cen-
tralizskam komitetui waldžią isz-
braukti isz Sawi, kiekwienų ku-
nigas prieszingą ypata kaip
biediejų. Skundų ateitų daug isz
abiejų pusų; buwo skandai ant
centralizsko komiteto, ant "Tė-
wynės", ant kn. Szedydylio; cen-
tralizski komit. iszteisino; isztei-
sinimas kn. Szedydylio buwo jau
sunkesnis, bet ir czia jo sandrau-
gė ir jų draugai nesigallėjo per-
tikcinimų, o kad tokių suwaziawo
daugiaus, tai ir kn. Szedydylio
pakelti ergeliai žemiantai lietu-
vių wardą iszejo teipogi baltais
juos tautų. Ant to rusinszko
laikraszcziuo užmanyto iki szio
atsiliepė p. Rutkauskas, au-
kaudamas ant to miero \$1,
kwiedamas wisuomę rinkti į
komitetą tinkancias ypatas. Su
pritarimu tam užmanyti laik-
raszcziui kitų pawergtų tautų iki
szio ne atsiliiepė, ir pati "Swobo-
da" toliau ne stumia to užma-
nymo; lenkiszkai laikraszcziui,
kurie garsiausai paprastai szaukia
apie lenkų skriaudas, apie didė-
lius jų nuopelnus žmonijai, rodo-
si wisai ne žodžių ne pamėnėjo
apie "Swobodos" pakeltą užma-
nymą. Isz tikro ant lenkų para-
mos czia mažiausiai galima rem-
tiesi, lenkai ne roms nė lietuvių,
nė rusinų užmanyti, kadangi
dar lenkai iki szio neužmirszo,
kad buwo ponais teip wienų,
kaip ir kitų szitų tautų; jas len-
kai dar wis laiko už sawo wald-
žianjūkus, kurių priwalamas
sekti paskui lenkus ir priwiti
wien jų pakeltiems užmanyms.
Mums rodosi, kad įkunyjime
"Swobodos" pakeltą užmanyti
daugiaus galima laukti paramos
nuo pacių maskolių neprigulin-
czių prie waldžijų despotizmo ir
carų garbintojų negu nuo lenkų.
Maskoliai juk teipogi sawo wal-
džijų skriaudžiamai, nors mažiaus
negu pawergti galwaliai. Už
skriaudas waldžijų mes ne galime
mesti atsakymo ant wisų masko-
lių; daugelis, jeigu jau ne didesnė
dalis maskolių, norėtų nuo sawo
sprando numesti sunkų jungą carų
despotizmo ir jo supuwusios
doros urėdninkų. Rodosi, kad su
geresne dalele maskolių Masko-
lijos pawergti galwaliai galėtų susi-
taikyti be skriaudos abiem pu-
sėm. Susijungę i krwvą, galėtų
ne trukus numesti carų ir biro-
kratijos despotizmą, be to gi
pats maskoliams ilgiaus reiks
tą waldžijų jungą nešti.

Ant seimo pasirodė, kaip kun-
gai ant wisų rasztų stengiasi už-
dėti sawo cenzūrą ir nedaleisti
jiems nepatinkantiems balsams
iszleiti į swiesą. Nėgana ką per-
wėrę per szerengą wisus lietu-
wiszkus laikraszczius, bet pasta-
dė prie durių sargus ir iszrinktas
seimo reporterius, kn. Milukas,
prisakė ne leisti i sale reporterių
angliszkų laikraszczių. "Taigi,
žinoma, kad per seimo reporte-
rius cenzurą perejo tik žinios
naudingos kunigams.

Isz wisko matyt, kad ne gali-
ma bus susitaikyti, kad Sawi-
wės pasidailinti i dwi prieszingas
dalis, kaip tai atsitiko jau seniai
pas lenkus. Juk musų kunigai
toki jau kaip lenkai, jie nen-
silenks, ne pawkaus nieko ant
santaikos sukuro. Wienokios gi
santylgos wisur gimdo tuos pa-
czius apsiraisakimus, lietuwisai
tame ne gali buti iszėmimu.
Ateinanti metai jau gal pasigimys
toki pasidailinimā lietuwiszkos
organizacijos i kuniginę ir jiems
prieszingą.

Seimo delegatai.

Isz Westvilles, Ill.

Pardawinėjimas akcijų besi-
twierianczios czia "Kooperatywis-
zkos Draugystės traukus iki 25 d.
spalio. Reiks jau pradėti rupin-
tiesi apie uždėjimą kokio nors
biznio. Jeigu kas isz tautiečių
dar norėtų prigulėti prie drau-
gystės arba pirkti akcijas, tai
meldžiame pasiskubinti, nes pa-
skui bus per wėlu. Ilgiaus wilki-
ti ne apsimoka, kadangi per wil-
kimą daugelis brolių pradeda
abejoti, bijoti, kad jų įmokėti pi-
nigai ne pražūtų. Mielai broliai
jusų įmokėti pinigai niekaip ne
gali pražūti, ne pražūs nė wie-
nas centas, ką įmokėjote už ak-
cijas po 10 dol. iszėmus įsirasz-
mo 1 dol. ant uždėjimo kasztų,
kuriuos dabar reikia uždeng-

ti: taigi tik įsiraszmo 1

(Tolians bus.)

...pays alba...szia...ly to...but per...

Parodos reikalai. Lietuwiszkas skyrius

ant wisawietinės parodosParyžiu 1900m.
(Pabaiga).

Lietuwiszki raszta i yra iszsta-tyti 3-jose spintose, wienoje di-delėje ir dwiejose mažose. Di-delė spinta stowi po kairei pusei priesz grinczią, ties pecziom ir jo-je sutalpintos yra knjgos nelega-lizskos, tai yra knjgos spaudin-tos lietuwiszkomis literomis ir iz-leistos po uždraudimui spaudos. Dwiejose mažose spintose sutal-pinti kiti raszta i, t.y. tie, ka isz-žo pirm uždraudimo spaudos ir raszta i Prusų Lietuwas su gotis-zkomis literomis. Tos dwi spin-tos yra prikabinios prie sienos. Ta spinta, kurioje yra raszta i iszžę priesz 1864 m., yra prikalti prie sienos po deszinei pusei, teipgi priesz grinczią. Ir apricz senų lietuwiszų knjgų, joje yra iszstatytos teipgi kelios lietu-wiszkos knjgos su maskolizskoms literomis, keli rankaszcziai, 2 kopijos dwasiszų knjgų ir keli dokumentai. Knjgos su gotis-zkomis literomis yra iszstatytos kitoje mažoje spintoje, toliau nuo grincziuos. Laikraszcziai ne tik ka yra sudėti spintose, drauge su knjgomis, bet teipgi yra iszstatyti skyrium, isz lauko spintų, prie jų szono ir sukarstyti ant drati-nių kopęzių. Mus laikraszcziai yra iszstatyti prie te szono spin-tos, kuri yra atkreipta į widų, ir kiekwienas, prisiartinęs prie grincziuos, lengwai gal juos užtė-myt. Žemias laikraszczizų yra lentyna, kur sudėta katalogai ir kitoki prigulintieji prie informa-cijos raszta i. Priesz laikraszczius pastatytas aržuolinis seklytinis stalas, turintis 180 metų. Ant to stalo padėta publikai pasižiurēt bibliographija Baltromaiczio su dideliu paraszu ant apdarų: "Bibliographie". Augszczis laikraszczizų yra iszkabinta la i k-raszczizų mapa, kur laik-raszczizai paženkliniti yra pawi-dale gana storų geltonų spindulių, isz kurių wieni iszeina isz Ame-rikos, kiti isz Prusų (Tilžės), o treti isz Szwecarijos. Mapa yra padaryta dideliu formate ir dēlto Lietuwas matyt tik krasz-tas. Lietuwas žemė yra mēly-nai nudaryta, ir aiszkiai pažym laikraszczizų spinduliai.

Kitoj pusėj spintos, po kairei, ant sienos yra iszkabinta dia-gramas augimo mus li-teraturos, ir tas augimas apskaitytas pagal skaitlių iszėjū-sių ekzempliorių. Wisas laikas nuo pabaigos XVI amžiaus iki

1899 m. yra padalintas į 2 peri-odu: į perijodą nuo pradžios XVI amžiaus iki 1864 m., kada knjgos spaudinosi Maskolijoje ir nuo 1864 m. iki 1899 m., kada knjgos spaudinasi užrubežyje. Puolimas iszleidimo mus litera-turos yra paženklintas raudona linija, kuri aiszkiai skiriasi nuo kitos dalies-linijosjuodos. Ties toms wietoms, kur matyt di-džiausias puolimas linijos (1864, 1880 ir 1897 m.) yra paraszta: "causes politiques". Ties 1864 m. yra paraszta: "Interdiction d'im-printer les livres lithuaniens en caracteres latins".

Kadangi mus raszta i tai yra mus didžiausias turtis, per tū apie juos, jų skaitlių, turinį, bu-dą iszstatymo etc. paraszysiu kitą kart. Dabar-gi noriu atkreipti atidą skaitytojų da ant kitų da-lykų, kurie aiszkina mus gywe-nimą ir, gali sakyti, grožina mus parodą.

Jau buvo minėta, kad ties grinczia yra iszkabintas szildas su parodos paraszu ir mapomis. Tas szildas gana daug priduo-da wertybės mus parodai, nes jis su-teikia parodos lankytojams, pro-funams (o tokių yra daugumas) elementarizskas žinias apie mus kraszta i ir garsingą Lietuwas praeitį. Szildas turi apie 4½ me-tro ilgio ir 75 ctm. pločio, ties wi-duriu augszututinis szildo krasz-tas isziskelia į trikampį teip, kad ties wirszune plotis jo daeina iki 1½ metro. Ties ta placziausia wietu yra didelis paraszas: "Li-thuanie", o augszcziau to para-szo žirgwaikis. Galuose szildo yra dwi mapos: po deszinei pu-sei - ethnographizska su paraszu: "pays de langue lithuanienne" ir su skaitliu gywentojų (parasz-ta "3.000.000 hbt."), o po kairei istorizska mapa su paraszu: "Li-thuanie au XIV siecle sous Ol-guerd, Grand Duc de Lithuanie".

Pirmutinė mapa yra padaryta pagal Kurszaitį, o antroji pagal Wrotnowskį ("Lithuanie dans sa Grandeur"). Ant antrosios mapos yra ypatingas ženklas - rody-klė pawidale storos linijos nusi-smailinanczios wiename gale. Ta linija prasideda Lietuwoj ir nuei-na iki Krimo pusiasaliui, kur tuomet gyweno totoriai ir kur Olgerdas su sawo drąsia kariu-mene nukeliawo totorius bausti. Po kairei, ties istorizska mapa, yra pakabinti paweikalai Olgerdo ir Gedimino (didumo 30×40). Po deszinei pusei iszkabinti pa-weikalai septynių lietuwiszų arszetinkų: S. Daukanto, wysk.

M. Wolonczausko, Dr. W. Ku-dirkos, Dr. J. Szliupo, Dr. J. Ba-sanawycziaus, J. Szerno ir kunj-go A. Burbos; ties jais yra para-szas: "principaux ecrivains lithuaniens".

Be to, szale ukiszko skyriaus ir kitoj pusėj tako yra iszkabi-nta daug fotografijų ir paweiks-lų, triobų etc. Prie kostiumų, prie iszstatytų jawų ir kitose wietose yra iszstatyotos tam tikros fotogra-fijos illiustruojanczias gywenimą. Toj wietoj, kur iszstatyti jawai, matyt, kaip mus žmonelės dirba lauko darbus. Czia wieni kerta rugius tai su dalgia ilgakocziau, tai su trumpakocziau (su wiena ranka), kiti grėbia; matyt ariant, akėjant, wežant ir tt. Ten, kur yra iszstatyti audeklai ir kiti oaminės iszlarbystės daiktai, matyt werpant, sukant pakulas ir tt. Ant tos sienos, kur paka-binta yra staltiesė isz Klaipėdos kreiso su paraszu, yra iszkabinta fotografijos isz Prusų Lietuwas tautiszkuose parėduose, paweik-slai triobų, paweisklai wietų etc. Terp tų paweiskų yra, photogra-fija p. Smalakio su paraszu: "Mr. Smalakis, le deputé de Lithuanie Prusienne au Reichstag". Prie isz-tatytų daiktų yra, žinoma, prancuzizski paraszai ir reikalini-gi pasiszkinimai. Be to, prie u-kiszko skyriaus, apricz foto-grafijų ir wisokių paweiskų, yra iszstatyta ekonomizska mapa su padalinimu žemės trijų lietu-wiszų gubernijų (Suwalkų, Kauno ir Vilniaus), pagal žemės naudingumą.

Tokia tai yra lietuwiszka paro-da.

Daumantas.

"Vienybė Lietuvniku"

iszzeina kas seređa jau 14-tas metas, Plymouth, Pa., ir pran-esza svarbiauses ir teisin-giauses žines isz Lietuwas ir visos pasaulės, talpina puikias apysakas bei kitus nau-dingus apsiszwietimui raszta i. "Vienybė" ant metų kasz-tuoja \$2,00 o ant pusės \$1. Pinigai turi but apmokami isz kalno. Laiszkus ir pin-gus reikia siųsti ant tokio adreso:

J. J. PAUKSZTIS,
Plymouth, Pa.

Chicago, Jaunu Amerikos Lietuwu Paslinksmimo Klubas siuncia asz-dinga acziu wisiems lietuwiams ir lietu-waitems, kurie teikiesi atsilankyti ant musu ballaus laikyto 14 d. szio menesio ir draugizskai mus paremti, isz ko musu Klubas turejo didaugma ir gora polnā. Su guodone,

JAUNU AM. LIET. P. K.

Sudžia Richard Yates.

Pora žodžių apie Republikonisz-ką kandidatą ant gubernatoriaus w. Illinois.

Richard Yates, republikonisz-kas kandidatas ant gubernato-riaus waltstijos Illinois, gimęs yra Jacksonvilleje, Ill., 12 gruodžio 1860 metuose. 1873m. jis įstojo į Whipple akademiją sawo gim-tiniam mieste, o 1876m. persikėlė į Illinois kolegiją, kurią 1880m. užbaigė kaipo klasizskas orato-rius. 1884m. jis užbaigė studijas jurisprudencijos Michigano Wal-stijos Uniwersitete, mieste Ann Arbor, ir tuose pat metuose buvo jau daleistas stoti prie sudžios stalo suduose teip waltstijoj Mi-chigan, kaip ir Illinois, o weik po to ir praktikuoti Suwienytų Waltstijų Apskriczių ir Aug-szcziausiam Sudoose.

Nuo 1885 iki 1891m. jis buvo prokuratoriumi mieste Jackson-ville; 1892m. buvo perstatytas kandidatu į Kongresą, bet balsa-wimuose buvo apweiktas kandidat demokratizskos par-tijos. 1894m. aprinkta į Pawie-tiniu Sudžia Morgan'e, jojo gim-tiniam pawiete, o 1897m. jis nuo to urėdo atsisakė dēlei tos priežasties, kad užimti wietą t. w. Internal Revenue Collector mie-ste Springfield, ant kurios pa-szaukė į prezidentas McKinley. Pereitą gi gegužio mėnesį, laike didžiausio judėjimo, žinomo szios szalies politizskoj istorijoj, jis priėmė nominaciją ant gubernatoriaus waltstijos Illinois.

Budamas dar trylikos metų se-numo jis tapo sanariu Metodistų Episkopalizskos bažnyczios. 1888m. apsiwedė įsizu jauna mer-gina Helen Wodsworth, isz Jack-sonville, žinoma isz sawo pato-gumo ir nepaprastų intelektua-lizskų gabumų. Juodu susilaukė dwejetos waikų.

Ypatizskai sudžia Yates yra wyras widutinio ugio, su skais-czia ir puikia iszkalba, turinti, gily mokslą ir iszmintį, nepa-prasto szirdies meilumo, szwelnus, simpatizskas, žodžiu—yra tai wyras augsztų dwasiszų ir do-rizskų ypattybių. Yra tai wyras su augsztoms idėjoms. Jis, gali sakyti, yra wadowu žmonių, we-dantis juos į pergale ant sawo prieszų; wyras su placzioms paž-walgoms wisuose dalykuose, ir

be abejonės 6 d. lapkriczio bus ant to urėdo iszrinktas kokių 100.000 balsų daugiau.

Ką sudžia Yates prizada.

Sudžia Yates pradėjo jau kampaniją Jacksonvilleje, sawo gimtinėj, ir apskelbė sekanczius sawo prizadėjimus, kurie be abe-jonės patrauks jo pusėn tukstan-czius halsuotojų:

"Asz rupinsiuosi tarnaut waltsti-jai isztikimai. Asz stengsiuosi į-gywendinti gerą įstatymdawystę ir panaikinti blogus įstatymus".

"Jeigu busiu iszrinktas, asz stengsiuosi iszlensti gerus pada-wadyjimus, o jeigu per klaidą pa-darycziau negerus, stengsiuosi kuoweikiausiai juos atsaukti ir suteikti gerus".

"Asz turėsiu atkraipęs atydą ant to, idant waltstybinėse įrėdnė-se reikalai butų rėdomi ekono-mizskai, teisingai ir žmonizskai. Asz rupinsiuos pawesti juos už-weizdai gerų ir dorų žmonių".

"Aprinkime musų miestų par-kų užweizdotojų, asz rupinsiuosi pastatyti wyrus augszto charakte-rio, teisingus ir dorus, atsakan-czius pildyti pawestas jiems pri-derystes be įsimaizymo ekzeku-tywos, ir pakolaik jie rupestingai pildys sawo pareigas wieszoje tar-nystėje, jie nereikalaus bijoti jo-kių įsiskizimų ekzekutywos".

"Asz rupinsiuos pagerinti pa-dėjimą tarnų wieszose tarnystė-se".

William E. O'Neill.

Republikonizskas kandidatas į kongresą isz trečio distrikto, eu-sidedanczio isz 1, 2, 5, 6 ir 7 wardų teipgi dwiejų precinktų ketwirtosios wardos. Rinkimai bus 6 d. lapkriczio.

Didelis Mitingas.

Waukegan, Ill. Lietuwait re-publikonai turės didelį mitingą pėtnyczios wakare, 19 spaliu, Republikonizskoj Headquarters saleje ant Washington. st. Bus lietuwiszki ir anglizski kalbėto-jai, terp kuriu bus ir P. J. Jonci-tis isz Chicagos. Wisas lietuwius kwieczia ant to wakaro susirinkti.

Waukegano Rep. Klubas.

— Chicagos szwedai, ant ker-tes Maine ir Prospect str., paren-gė prieglaudos namus seneliams. Prie atidarymo namų dalywawo weik wisos Chicagoj šanzczios szwedų draugystės.